

Stuttgart, 20.10.25

Η δυστυχία του να είσαι Έλληνας

Συγγραφέας: Νίκος Δήμου, 1981

Αγαπητοί φίλοι,

η ΕΕΕΔ.ΒΒ επιθυμεί να καλωσορίσει τον νέο Γενικό Πρόξενο Δημήτρη Δασκαλάκη με ένα «καλώς ήρθες» γεύμα, σύμφωνα με την παράδοση. Φυσικά, θέλουμε να εκφράσουμε στον Πρόξενο μας κάτι περισσότερο από ένα απλό καλωσόρισμα. Και αυτό σίγουρα θα κάνουμε. Πρώτα όμως, μερικές πληροφορίες για τον νέο μας Πρώτο Έλληνα στη Βάδη-Βυρτεμβέργη.

Σχετικά με την ΕΕΕΔ.ΒΒ

Η ιδέα της ίδρυσης μιας επιστημονικής ένωσης γεννήθηκε το 1994 μετά από αίτημα του τότε Γενικού Γραμματέα του Αποδήμου Ελληνισμού, Νίκου Δημάδη, κατά την επίσκεψή του στη Στουτγάρδη. Μετά από πρόταση του τότε γραμματέα του ΠΑΣΟΚ, Γεωργίου Παπαδόπουλου, μου ανατέθηκε από την συγκεντρωμένη εορταστική συνάθροιση δια βοής ψηφοφορία η διαδικασία ίδρυσής της.

Ο τρόπος ίδρυσής της προσδίδει στην ΕΕΕΔ.ΒΒ έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα. Η ΕΕΕΔ.ΒΒ είναι κατά το ήμισυ σύλλογος και κατά άλλο ήμισυ ελληνική αρχή. Αυτό όμως βλάπτει τη δημοκρατία του συλλόγου. Παρ' όλα αυτά, θα ήθελα ο ή η διάδοχός μου να διατηρήσει αυτόν τον χαρακτήρα του συλλόγου.

Τι πρέπει να γίνει στο άμεσο μέλλον;

Πριν από ακριβώς 60 χρόνια, στις 28 Οκτωβρίου 1965, έγινα μέλος της Ελληνικής Κοινότητας της Στουτγάρδης. Θα χαιρόμουν αν μπορούσα να καλωσορίσω μερικούς ανθρώπους από εκείνη την εποχή. Θα προσπαθήσω να τους βρω.

Στις 13 Φεβρουαρίου 1966 ιδρύθηκε στο Fellbach/ Stuttgart η «Ομοσπονδία Ελληνικών Κοινοτήτων στη Γερμανία». Θα ήταν ωραίο αν η 60ή επέτειος οργανωνόταν από το παρόν διοικητικό συμβούλιο της ΟΕΚ και μερικές από τις ιδρυτικές κοινότητες. Έχω ήδη κοινοποιήσει αυτή την επιθυμία στους προέδρους της ΟΕΚ, της GG-Στουτγάρδης, της GG-Waiblingen και της GG-Sindelfingen-Böblingen.

-Η τρίτη επιστημονική ημερίδα θα πραγματοποιηθεί το δεύτερο Σαββατοκύριακο του Φεβρουαρίου 2026. Το θέμα της είναι: «Μικροτεχνολογία DNA». Μια μεγάλη ευκαιρία για τον ελληνισμό;

-Στις 6 Ιανουαρίου 1957 ιδρύθηκε η Ελληνική Κοινότητα της Στουτγάρδης. Με την ευκαιρία της 70ής επετείου, θα ήθελα να εκδώσω σε μορφή βιβλίου το έργο «Ιστορία των Ελλήνων της Στουτγάρδης – Από μετανάστες σε κοσμοπολίτες», το οποίο έχει ήδη ξεκινήσει.

-Εδώ και χρόνια προσπαθώ να συντάξω μια σύνοψη της ελληνικής ιστορίας, ειδικά για τους Έλληνες του εξωτερικού. Το μικρό βιβλιαράκι το ονόμασα «Ιστορικό διαβατήριο». Είμαι βέβαιος ότι θα είναι έτοιμο για εκτύπωση μέσα στο επόμενο έτος.

-Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Η διατήρηση της ειρήνης πρέπει να αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για όλους τους ανθρώπους. Το μήνυμα του Ορθόδοξου Πατριάρχη Βαρθολομαίου, ότι οι Έλληνες και οι Τούρκοι πρέπει να κάνουν το ίδιο που έκαναν οι Γερμανοί και οι Γάλλοι, πρέπει να υποστηριχθεί από όλους.

Από τη δική μου πλευρά, τα είπα όλα στον Γενικό Πρόξενο. Είμαι βέβαιος ότι η ΕΕΕΔ.ΒΒ θα έχει την ίδια υποστήριξη από αυτόν, όπως και από την προκάτοχό του Μαρία Κεχρή.

Θα είναι μια χαλαρή βραδιά, χωρίς συγκεκριμένο πρόγραμμα. Για να ξεκινήσουμε τη συζήτηση, θα πρότεινα το εξής: να μιλήσουμε για το βιβλίο « Η δυστυχία του να είσαι Έλληνας» του Νίκου Δημού.

Όταν διάβασα το βιβλίο στη δεκαετία του 1980, το βρήκα πολύ αστείο. Πολύ αργότερα, όμως, κατάλαβα ότι πίσω από τα χιουμοριστικά κείμενα κρύβεται ο πραγματικός Έλληνας. Φυσικά, πάντα ο Έλληνας από τη σκοπιά του συγγραφέα.

Παράρτημα: Συνάντηση διδακτόρων στο Πανεπιστήμιο του Hohenheim

Μερικά αποσπάσματα αυτού του βιβλίου τα παρουσίασα στους παλιούς μου συναδέλφους το Σάββατο 18.10.2025, κατά τη διάρκεια της ετήσιας συνάντησης διδακτόρων στο Πανεπιστήμιο του Hohenheim.

Προσπάθησα να παρουσιάσω την Ελλάδα από τη δική μου οπτική γωνία. Κανένα άλλο έθνος δεν έχει προσφέρει τόσα πολλά στην ανθρωπότητα όσο η αρχαία Ελλάδα. Για μένα αυτό είναι γεγονός. Γνωρίζω ότι υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να παρεξηγηθώ, επειδή συχνά αναφερόμαι στην Ελλάδα. Εννοώ φυσικά την αρχαία Ελλάδα. Ωστόσο, τα διδάγματα των τριών μεγάλων φιλοσόφων Σωκράτη, Πλάτωνα και Αριστοτέλη είναι πιο επίκαιρα από ποτέ για τη διαμόρφωση των σημερινών και μελλοντικών κοινωνιών. Αυτό δεν έχει να κάνει ούτε με αυτοεπαίνους ούτε με εθνικιστικές ιδεολογίες, τις οποίες απορρίπτω κατηγορηματικά. Το ίδιο ισχύει και για τις προσπάθειές μου να χρησιμοποιήσω τη γενετική για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων. Ο συνάδελφός μου Günther με ενημέρωσε ότι οι διατυπώσεις στο βιβλίο μου «Γενετική και Κοινωνία» είναι σε ορισμένα σημεία πολύ «ελληνικές» και μπορεί να οδηγήσουν σε παρεξηγήσεις. Φυσικά, θα προσπαθήσω να αποφύγω τις «άστοχες» διατυπώσεις. Για αυτό, όμως, χρειάζομαι τη βοήθεια των αναγνωστών.

Τι έχει η Ελλάδα που δεν έχουν οι άλλες χώρες;

Παλιά ήταν:

-η δημοκρατία και ο ελληνικός πολιτισμός γενικά.

-η αρχαία φιλοσοφία και οι αρχαίοι επιστήμονες.

Σήμερα είναι:

– τα εκατομμύρια Έλληνες της διασποράς.

– τα εκατομμύρια άτομα ελληνικής καταγωγής.

– τα εκατομμύρια των ανθρώπων που δεν γνωρίζουν ακόμη την ελληνική καταγωγή τους.

– οι πολλοί φιλέλληνες. Κανένα άλλο αρχαίο έθνος δεν έχει τόσους πολλούς φίλους σε όλο τον κόσμο.

Οι νέες τεχνολογίες

– Κανένα άλλο έθνος δεν μπορεί να επωφεληθεί περισσότερο από τις νέες τεχνολογίες. Το Διαδίκτυο ενώνει όλους τους Έλληνες, ανεξάρτητα από το πού ζουν. Η γενετική του DNA επιτρέπει την «ανακάλυψη» των «κρυφών» Ελλήνων.

Βασικά, οι Έλληνες έχουν αρκετά «όπλα» στα χέρια τους για να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον κόσμο. Σε αντίθεση με ορισμένες άλλες χώρες, η Ελλάδα δεν διαθέτει ούτε πυρηνικά όπλα ούτε μεγάλο στρατό ή εταιρείες όπως η Apple και η Google. Ωστόσο, η δημοκρατία και η φιλοσοφία είναι τα θεμέλια και η καρδιά κάθε κοινωνίας, ιδίως της ευρωπαϊκής και της δυτικής.

Η αρχαία Ελλάδα έχει δώσει στην ανθρωπότητα πολλά θεμελιώδη στοιχεία. Τη γνώση για το πώς λειτουργεί μια κοινωνία. Το μυαλό και την καρδιά. Ή, για να το πούμε πιο όμορφα: τον Λόγο και τον Έρωτα. Η νέα Ελλάδα θα έπρεπε να είναι περήφανη για αυτό. Όμως δεν είναι.

Η Ελλάδα δεν είναι σε θέση να αξιοποιήσει τους μεγάλους «θησαυρούς» της προς όφελός της. Πρόκειται, αφενός, για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και, αφετέρου, για τη σημερινή ελληνική διασπορά. Ο συνδυασμός αυτών των δύο στοιχείων με τις νέες τεχνολογίες του Διαδικτύου και της μικρογενετικής είναι καθοριστικός, ώστε οι Νεοέλληνες να μπορούν να εμφανίζονται με ασφάλεια και αυτοπεποίθηση σε κάθε κοινωνία του κόσμου ως πολίτες του κόσμου (κοσμοπολίτες).

Το Διαδίκτυο ενώνει όλους τους Έλληνες, ενώ η μικρογενετική μπορεί να αποκαλύψει ποιος είναι Έλληνας και να διορθώσει τις παραποιήσεις του παρελθόντος.

Σήμερα, ο καθένας μπορεί να μάθει τα ονόματα των προπάππων του. Πριν από 100 χρόνια, η γενετική καταγωγή πολλών ανθρώπων στην Τουρκία άλλαξε με νόμο στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληθυσμών. Έτσι, ο Τούρκος Αχμέτ εκπλήσσεται όταν μαθαίνει ότι οι προπάπποι του ονομάζονταν Κωνσταντίνος και Ελένη. Από βιολογική άποψη, είναι λοιπόν Έλληνας.

Την Ιστορία δεν μπορείς να την γυρίσεις πίσω. Αλλά συνήθως είναι χρήσιμο να γνωρίζουμε την αλήθεια. Οι γενετιστές, ανεξαρτήτως εθνικότητας, συμφωνούν ότι σήμερα ζουν περισσότεροι Έλληνες στην Τουρκία παρά στην Ελλάδα. Είναι ευχάριστο το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια χιλιάδες άνθρωποι διασχίζουν την Αιγαίο Θάλασσα για να επισκεφθούν τους συγγενείς τους στην άλλη πλευρά. Είμαι αισιόδοξος ότι αυτή η συνειδητοποίηση θα έχει θετική επίδραση στη φιλία μεταξύ των δύο λαών.

Για όσους δεν έχουν διαβάσει το βιβλίο « Η δυστυχία του να είσαι Έλληνας» ή δεν μπορούν πλέον να το αγοράσουν, εδώ ακολουθεί η κεντρική ιδέα σε συνοπτική μορφή:

Ο Νίκος Δήμος διαπιστώνει ότι οι Νέοι Έλληνες δυσκολεύονται να ασχοληθούν με τη φιλοσοφία των αρχαίων Ελλήνων και να την κατανοήσουν. Παρ' όλα αυτά, είναι υπερβολικά περήφανοι για τους προγόνους τους. Ο Δήμος το αποκαλεί «σύμπλεγμα χρόνου», καθώς έχει να κάνει με το παρελθόν μας. Ονομάζεται επίσης «κάθετο σύμπλεγμα».

Ο Νίκος Δήμος κάνει μια ακόμη διαπίστωση. Πολλοί άνθρωποι σε όλο τον κόσμο γνωρίζουν την ελληνική ιστορία καλύτερα από τους σύγχρονους Έλληνες. Από τη

μία πλευρά, οι σύγχρονοι Έλληνες χαίρονται που πολλοί μη Έλληνες εκθειάζουν τους αρχαίους Έλληνες, από την άλλη όμως το θεωρούν προσβλητικό, καθώς έτσι νιώθουν ότι εκτίθενται ως αδαείς. Ο Ντίμου το αποκαλεί «σύμπλεγμα χώρου». Ή και οριζόντιο σύμπλεγμα.

Εδώ η γνώμη μου για αυτό.

Ο Νίκος Δήμου περιγράφει τους Έλληνες όπως τους βλέπει από τη δική του οπτική γωνία. Ο σεβαστός μου διδακτορικός δάσκαλος, ο καθηγητής Karl-Heinz Menke, ο οποίος δεν ήταν μόνο ένας μεγάλος βιολόγος, αλλά και φιλόσοφος, συνήθιζε να λέει: «Η αντίληψη των αντικειμένων γίνεται από τον καθένα από μια διαφορετική οπτική γωνία». Αντικείμενα, όχι άνθρωποι. Η ψυχική ευημερία ενός ανθρώπου μπορεί να εξεταστεί, αλλά δεν μπορεί να παρατηρηθεί από μια οπτική γωνία. Γι' αυτό τείνω να πω ότι εδώ δεν πρόκειται για συμπλέγματα, αλλά απλά για άγνοια. Ο Νίκος Δήμου χωρίζει τους ανθρώπους σε τρεις κατηγορίες: συνειδητούς, ημι-συνειδητούς και μη-συνειδητούς. Δηλαδή σε ανθρώπους που προσπαθούν να αποκτήσουν γνώση, σε ανθρώπους που πιστεύουν ότι κατέχουν τη γνώση και σε ανθρώπους που δεν μπορούν να αποκτήσουν τη γνώση του παρελθόντος, δηλαδή τους απλούς ανθρώπους. Ο Νίκος Δήμου εννοεί ανθρώπους (Έλληνες ή μη Έλληνες) που προσποιούνται ότι τα ξέρουν όλα και φοβούνται να μην αποκαλυφθούν.

Αυτοί είναι οι ημι-συνειδητοί. Από αυτή την άποψη, θεωρώ ότι ο τίτλος του βιβλίου « Η δυστυχία του να είσαι Έλληνας» είναι πολύ ατυχής. «Η δυστυχία του να είσαι ημι-συνειδητός» θα ήταν πιο κατάλληλος. Αυτό θα ίσχυε και για κάθε μη Έλληνα. Σε αυτή την περίπτωση, η ημιμάθεια αναφέρεται μόνο στη γνώση της ελληνικής αρχαιότητας.

Θα ήθελα να προσθέσω ότι ειδικά οι Έλληνες του εξωτερικού με ημιμάθεια συχνά αισθάνονται αυτόν το χωρικό σύμπλεγμα, καθώς συναντούν συνεχώς ντόπιους που γνωρίζουν καλύτερα από αυτούς την ελληνική ιστορία.

Περισσότερη γνώση της ελληνικής ιστορίας θα ήταν η σωστή θεραπεία. Για αυτό προσπαθώ να συντάξω μια περίληψη της ελληνικής ιστορίας, ειδικά για τους Έλληνες του εξωτερικού. Το μικρό βιβλιαράκι το ονόμασα «Ιστορικό διαβατήριο». Αυτή είναι η πρότασή μου, για να δώσουμε ένα πλαίσιο στη συζήτηση κατά τη συνάντησή μας με τον πρόξενο.

Φυσικά, εκείνο το βράδυ θα έχουμε αρκετό χρόνο για να συζητήσουμε και άλλα θέματα. Πρώτα απ' όλα, θέλουμε φυσικά να ακούσουμε τι έχει να μας πει ο πρόξενος μας.

Θα σας ενημερώσω σύντομα για την ακριβή ημερομηνία και τον τόπο. Εγώ θα είμαι με τα εγγόνια μου στο Αμβούργο μέχρι τις αρχές Νοεμβρίου.

Κ. Κ:

Αρκάδας

Ein Unglück, Grieche zu sein

Autor: Nikos Dimou, 1981

Liebe Freunde,

die EEEΔ.BB möchte dem neuen Generalkonsul Dimitris Daskalakis mit einem „Willkommensessen“ traditionsgemäß ein „καλώς ήρθες“ sagen. Selbstverständlich wollen wir unserem Konsul mehr als nur einen Willkommensgruß aussprechen. Und das werden wir sicher auch tun. Vorab jedoch einige Informationen für unseren neuen Ersten Griechen in Baden-Württemberg.

Zur EEEΔ.BB

Die Idee, eine wissenschaftliche Vereinigung zu gründen, entstand 1994 nach einer Bitte des damaligen Generalsekretärs für die Auslandsgriechen, Nikos Dimadis, bei seinem Besuch in Stuttgart. Nach einem Vorschlag des damaligen PASOK-Sekretärs Georgios Papadopoulos wurde ich von der versammelten feierlichen Gesellschaft per Zuruf mit der Gründungsprozedur beauftragt. Die Art und Weise der Gründung verleiht der EEEΔ.BB einen besonderen Charakter. Die EEEΔ.BB ist halb e. V. und halb griechische Behörde. Dadurch leidet jedoch die Vereinsdemokratie. Trotzdem würde ich es begrüßen, wenn mein(e) Nachfolger(in) diesen Charakter des Vereins beibehält.

Was ist demnächst zu erledigen?

Vor genau 60 Jahren, am 28. Oktober 1965, bin ich Mitglied der Griechischen Gemeinde Stuttgarts geworden. Ich würde mich freuen, wenn ich einige Leute von damals begrüßen könnte. Ich werde mich bemühen, sie aufzufinden.

Am 13. Februar 1966 wurde in Fellbach/Stuttgart der „Verband der Griechischen Gemeinden in Deutschland“ gegründet. Es wäre schön, wenn die 60-Jahr-Feier vom aktuellen OEK-Vorstand und einigen Gründungsgemeinden organisiert würde. Diesen Wunsch habe ich bereits den Präsidenten von OEK, GG-Stuttgart, GG-Waiblingen und GG-Sindelfingen-Böblingen mitgeteilt.

-Die dritte wissenschaftliche Tagung soll am zweiten Wochenende im Februar 2026 stattfinden. Das Thema lautet: „DNA-Mikrotechnik“. Eine große Chance für den Hellenismus?

-Am 6. Januar 1957 wurde die Griechische Gemeinde Stuttgarts gegründet. Anlässlich des 70-jährigen Jubiläums möchte ich die bereits begonnene Arbeit „Geschichte der Griechen Stuttgarts – Vom Gastarbeiter zum Kosmopoliten“ in Buchform veröffentlichen.

-Seit Jahren bemühe ich mich um die Erstellung einer Zusammenfassung der griechischen Geschichte, die speziell für Auslandsgriechen gedacht ist. Das kleine

Büchlein habe ich „Historischer Reisepass“ genannt. Ich bin zuversichtlich, dass es im Laufe des nächsten Jahres druckreif sein wird.

-Patriarch Bartholomäos. Die Bewahrung des Friedens muss für alle Menschen die höchste Priorität haben. Die Botschaft des orthodoxen Patriarchen Bartholomäos, dass Griechen und Türken dasselbe tun sollen wie Deutsche und Franzosen, muss von allen unterstützt werden.

Aus meiner Sicht habe ich unserem Generalkonsul alles gesagt. Ich bin sicher, dass die ΕΕΕΔ.BB von ihm genauso gut unterstützt wird wie von seiner Vorgängerin Maria Kechri.

Es soll ein lockerer Abend werden, ohne festes Programm. Für den Diskussionseinstieg hätte ich folgenden Vorschlag: Wir reden über das Buch „Ein Unglück, Grieche zu sein“ von Nikos Dimou.

Als ich das Buch in den 1980er Jahren las, fand ich es sehr lustig. Viel später habe ich jedoch verstanden, dass hinter den humorvollen Texten der wahre Grieche steckt. Natürlich immer der Grieche aus der Sicht des Autors.

Exkurs Doktorandentreffen Uni-Hohenheim

Einige Passagen dieses Buches habe ich am Samstag, dem 18.10.2025, bei unserem jährlichen Doktoranden-Treffen an der Universität Hohenheim meinen alten Kollegen vorgetragen.

Dabei habe ich versucht, Griechenland aus meiner Perspektive darzustellen. Kein anderes Land hat der Menschheit so viel gegeben wie das antike Griechenland. Das ist für mich ein Fakt. Mir ist bewusst, dass die Gefahr groß ist, dabei missverstanden zu werden, weil ich oft vom Griechischen spreche. Ich meine natürlich das Altgriechische. Die Lehre der drei großen Philosophen Sokrates, Platon und Aristoteles ist jedoch aktueller denn je für die Gestaltung der heutigen und zukünftigen Gesellschaften. Das hat weder mit Selbstlob noch mit nationalistischen Ideologien zu tun, die ich vehement ablehne. Dasselbe gilt auch für meine Bemühungen, die Genetik zur Lösung gesellschaftlicher Probleme einzusetzen. Mein Kollege Günther hat mich darauf aufmerksam gemacht, dass die Formulierungen in meinem Buch „Genetik und Gesellschaft“ an einigen Stellen zu „griechisch“ ausgeprägt sind und zu Missverständnissen führen können. Selbstverständlich werde ich mich bemühen, „unkorrekte“ Formulierungen zu vermeiden. Dazu brauche ich jedoch die Hilfe der Leserinnen und Leser.

Was hat Griechenland, was die anderen Länder nicht haben?

Damals waren es die antike Demokratie und die griechische Kultur im Allgemeinen. Die antike Philosophie und die antiken Wissenschaftler.

Heute sind es:

- die vielen Millionen Griechen in der Diaspora.
- die vielen Millionen Menschen mit griechischer Abstammung.
- die vielen Millionen Menschen, die noch nichts von ihrer griechischen Abstammung wissen.
- die vielen Philhellenen. Kein anderes antikes Land hat weltweit so viele Freunde.

Die neuen Technologien

– Kein anderes Land kann von den neuen Technologien mehr profitieren. Das Internet vereint alle Griechen, egal wo sie leben. Die DNA-Genetik ermöglicht es, „versteckte“ Griechen zu „entdecken“.

Grundsätzlich haben die Griechen genügend „Waffen“ in der Hand, um eine wichtige Rolle in der Welt zu spielen. Im Gegensatz zu einigen anderen Ländern verfügt Griechenland weder über Atomwaffen noch über eine große Armee oder Unternehmen wie Apple und Google. Doch Demokratie und Philosophie sind das Fundament und das Herz jeder Gesellschaft, insbesondere der europäischen und westlichen.

Das antike Griechenland hat der Menschheit somit viel Grundsätzliches gegeben. Das Wissen über das Funktionieren einer Gesellschaft. Das Gehirn und das Herz. Oder, um es schöner zu sagen: Der Logos und der Eros. Darauf sollte das neue Griechenland stolz sein. Ist es aber nicht.

Griechenland ist nicht in der Lage, seine großen „Schätze“ zu seinem Vorteil zu nutzen. Dabei handelt es sich einerseits um die antike griechische Kultur und andererseits um die heutige griechische Diaspora. Die Kombination dieser beiden Dinge mit den neuen Technologien Internet und Mikrogenetik ist entscheidend, damit die Neugriechen als Weltbürger (Kosmopoliten) sicher und selbstbewusst in jeder Gesellschaft der Welt auftreten können.

Das Internet vereint alle Griechen, und die Mikrogenetik kann aufdecken, wer Grieche ist, und Verfälschungen der Vergangenheit korrigieren.

Heute kann jeder herausfinden, wie seine Urgroßeltern hießen. Bei vielen Menschen in der Türkei wurde vor 100 Jahren per Gesetz im Zuge des Bevölkerungsaustausches die genetische Herkunft geändert. So wundert sich der Türke Ahmet, als er erfährt, dass seine Urgroßeltern Konstantinos und Eleni hießen. Er ist also biologisch gesehen ein Grieche.

Nun, die Geschichte lässt sich nicht zurückdrehen. Aber es ist meistens hilfreich, die Wahrheit zu kennen. Genetiker, gleich welcher Nationalität, sind sich einig, dass heute mehr Griechen in der Türkei als in Griechenland leben. Es ist erfreulich, dass in den letzten Jahren Tausende das Ägäische Meer überqueren, um ihre Verwandten auf der anderen Seite zu besuchen. Ich bin voller Hoffnung, dass diese Erkenntnis sich positiv auf die Freundschaft zwischen den beiden Völkern auswirkt.

Für alle, die das Buch „Ein Unglück, Grieche zu sein“ nicht gelesen haben oder es nicht mehr kaufen können, folgt hier die Kernaussage in verkürzter Form:

Nikos Dimou stellt fest, dass es den Neugriechen schwerfällt, sich mit der Philosophie der alten Griechen zu befassen und sie zu verstehen. Trotzdem sind sie übermäßig stolz auf ihre Vorfahren. Dimou nennt das den „Zeit-Komplex“, da es mit unserer Vergangenheit zu tun hat. Auch vertikaler Komplex genannt.

Nikos Dimou macht noch eine weitere Feststellung. Viele Menschen auf der ganzen Welt kennen die griechische Geschichte besser als die Neugriechen. Einerseits freuen sich die Neugriechen zwar darüber, dass viele Nichtgriechen die alten Griechen in den höchsten Tönen loben, andererseits empfinden sie das als beleidigend, da sie sich dadurch als unwissend bloßgestellt fühlen. Dimou bezeichnet das als den „Raum-Komplex“. Oder auch „horizontaler Komplex“.

Hier ist meine Meinung dazu.

Nikos Dimou beschreibt die Griechen so, wie er sie aus seinem Blickwinkel sieht. Mein verehrter Doktorvater, Prof. Dr. Karl-Heinz Menke, der nicht nur ein großer Biologe, sondern auch Philosoph war, pflegte zu sagen: „Die Wahrnehmung von

Gegenständen erfolgt von jedem aus einem anderen Blickwinkel.“ Gegenstände, nicht Menschen. Das psychische Wohlbefinden eines Menschen kann zwar untersucht, aber nicht aus einem Blickwinkel beobachtet werden. Deshalb neige ich dazu, zu sagen, dass es hier nicht um Komplexe, sondern schlicht um Unwissenheit geht. Nikos Dimou teilt die Menschen in drei Kategorien ein: συνειδητούς, ημι-συνειδητούς und μη-συνειδητούς. Also in Menschen, die sich bemühen, Wissen anzueignen, in Menschen, die glauben, das Wissen zu besitzen, und in Menschen, die sich das Wissen von damals nicht aneignen konnten, also das einfache Volk. Nikos Dimou meint damit Menschen (Griechen oder Nicht-Griechen), die so tun, als ob sie alles wissen, und Angst haben, dabei erwischt zu werden.

Das sind die Halbgebildeten oder Halbwissenden, auf Griechisch „ημι-συνείδητοι“. Insofern finde ich den Titel des Buches „Ein Unglück, Grieche zu sein“ sehr unglücklich gewählt. „Ein Unglück, halbwissender Grieche zu sein“ wäre zutreffender. Das würde auch für jeden Nicht-Griechen zutreffen. Dabei bezieht sich das Halbwissen in diesem Fall nur auf das Wissen über die griechische Antike.

Ich möchte hinzufügen, dass gerade Auslandsgriechen mit Halbwissen diesen Raumkomplex oft spüren, da sie ständig Einheimischen begegnen, die sich besser mit der griechischen Geschichte auskennen als sie selbst. Mehr über die griechische Geschichte zu wissen, wäre die richtige Therapie. Deshalb bemühe ich mich um die Erstellung einer Zusammenfassung der griechischen Geschichte, die speziell für Auslandsgriechen gedacht ist. Das kleine Büchlein habe ich „Historischer Reisepass“ genannt.

Soviel zu meinem Vorschlag, um der Diskussion bei unserem Treffen mit dem Konsul einen gewissen Rahmen zu geben.

Selbstverständlich werden wir an dem Abend auch genug Zeit haben, um über andere Dinge zu sprechen. In erster Linie wollen wir natürlich hören, was unser Konsul uns zu sagen hat.

Über den genauen Termin und Ort werde ich euch bald informieren. Ich selbst bin bis Anfang November bei meinen Enkeln in Hamburg.

K-.K:

Arkadas